

Ons devies: Leven is niet “HEBBEN”, maar “ER ZIJN”.

Stichting “Vrienden van Ziburys”,  
 Fons en Marjolijn Joosten  
 Wim Speelmanstraat 7,  
 3417 ET MONTFOORT.  
 T: 0348-47.21.36  
 E: [fjoosten2@gmail.com](mailto:fjoosten2@gmail.com)

## **Algemeen Jaarverslag 2022.**

### **Van de Stichting “Vrienden van Ziburys” te Montfoort.**

#### **Doelstelling:**

De Stichting “Vrienden van Ziburys” heeft ten doel:

- Het bieden van materiële, financiële en geestelijke hulp aan de sectoren Onderwijs en Zorg, scholen en de Polikliniek in stad en regio Prienai (Litouwen).
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die met deze doelstelling in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting probeert haar doelstelling onder meer te bereiken door:

- Het ontvangen van steun in geld en goederen;
- Belangstelling te wekken bij professionele instanties en overheden op het gebied van Onderwijs en Zorg, zowel nationaal als internationaal, in het bijzonder ten aanzien van het land Litouwen.
- Uitwisseling van kennis en ervaring met andere Stichtingen, werkzaam in Oost-Europa, eveneens zowel nationaal als internationaal.

#### **Bestuur:**

Het Bestuur van de Stichting “Vrienden van Ziburys” bestond in het jaar 2022 uit:

- De Heer W.A.Hoogenraad, voorzitter;
- De Heer H.J.Ronner, secretaris;
- De Heer S.J. Vermeulen (penningmeester).

Na het overlijden van de heer W.A.Hoogenraad op 23 September 2022 is tot nieuw voorzitter benoemd de Heer A.M.J.Joosten.

Vanwege Covid heeft het Bestuur in 2022 niet vergaderd; lopende zaken werden telefonisch of per e-mail behandeld.

Wij gaan rustig verder met het proces van afbouw van onze activiteiten in Prienai.

### Ontwikkelingen in Litouwen in 2022.

Dit jaar is op alle terreinen van de Litouwse samenleving getekend door de brute inval van Rusland in de Oekraïne, op 24 Februari 2022. Het volk van Litouwen en van de andere Baltische republieken weet maar al te goed uit jarenlange bittere ervaring wat het betekent om bezet te zijn door Russen.

Sinds de dag van de inval geldt in Litouwen de nood-toestand.

Litouwen houdt goederen tegen, die per trein over Litouws gebied naar de Russische enclave Kaliningrad worden gestuurd.

De tegenstelling tussen Oost en West, die met de Russische inval in Oekraïne weer is opgelaaid, heeft diepe oorzaken. Een poging om er iets van te begrijpen.

- In het zuiden en westen van Europa lag 20 eeuwen geleden het juridisch goed georganiseerde Romeinse Rijk. Dat gaf deze gebieden een geordend en stabiel kader, waar niet macht, maar **recht** het belangrijkste criterium was.

Na de ineenstorting van het Romeinse Rijk bleef de juridische ordening van de Romeinen bewaard in de Kerk. Zij heeft die ruwe Romeinse erfenis gezuiverd, en aan nieuwe generaties doorgegeven.

Het kunnen samenwerken en samenleven binnen een juridische orde verklaart onze materiële- en geestelijke vrijheid.

- Het Oosten, aan de overkant van de Elbe, heeft zo'n duidelijke juridische ordening nooit gekend, noch in de Kerk noch in de Staat. In de uitgestrekte vlakten van Oost-Europa heerste de chaos van eeuwig onderling strijdende Slavische stammen. **Macht** was daar een sterker referentie-kader dan recht.

De evangelische belofte van heil kwam wel naar het Oosten, en bracht ook daar een verlangen naar een degelijk gestructureerde wereld. Rond de 10de eeuw begon de opbouw daarvan vanuit Kiev.

Maar de Islam, gevolgd door invasies van Mongoolse stammen uit centraal-Azie, hebben de groei en uitbouw van een juridische ordening in Oost-Europa tegengehouden. Het verlangen ernaar bleef wel bestaan, maar vaag, en gevoelsmatig, een droom. Arbeid bleef er slaven-arbeid, tot ver in de 20<sup>ste</sup> eeuw, zonder rechten voor de arbeiders. Macht bleef altijd de sterkere factor.

Vanuit dit machtsprincipe heeft Rusland vanaf de 16<sup>de</sup> eeuw vanuit Moskou haar vorm gekregen. Maar het is nog altijd een stammen-cultuur. De bevolking verwacht van haar leiders dat zij zich sterk zullen opstellen tegen hun burens.

Poetin hoeft daarom niets te vrezen van een motie van afkeuring van zijn eigen bevolking. Want hij vertoont alle kenmerken van een stamhoofd, die in de ogen van de leden van zijn stam krachtig moet kunnen optreden. En als het stamhoofd niet kan winnen, dan maakt hij alles kapot.

Wij hebben zelf gezien hoe de terugtrekkende Russen in 1992 al hun woningen in Prienai kapot hebben geslagen. Er mocht voor de inwoners van Prienai niets bruikbaar worden achtergelaten.

Het is daarom begrijpelijk dat Litouwen voorop loopt als het gaat om hulp en wapens leveren aan de bevolking van Oekraïne. Want de Balten weten maar al te goed: als Poetin daar in Oekraïne wint, dan zijn zij weer aan de beurt...

Onze contactpersonen in Prienai houden ons bijna wekelijks op de hoogte over de militaire ontwikkelingen, en met verhalen van Oekraïners.

Hoewel het dagelijks leven in Litouwen doorgaat, is ook daar de spanning van een oorlog steeds meer voelbaar. Op straat reageren mensen ontzet over Poetins aanval op Oekraïne. "We houden overal rekening mee, het kan ook hier gebeuren." Litouwen, net als Estland en Letland onderdeel van de Baltische staten, is met 30 jaar nog maar relatief kort een onafhankelijke staat. 'Zijn wij na Oekraïne de volgende?' lijken veel inwoners van het land te vrezen.

'We moeten oorlog stoppen'

De Litouwse politiek analist Vytis Jurkonis noemt het '*terrifying*' wat er in Oekraïne gebeurt. Hij kijkt met veel bewondering naar het voortdurende verzet van de Oekraïeners tegen het leger van Poetin. "De vraag is: hoe kunnen wij als Europese landen helpen? De internationale orde moet immers bewaard blijven."

Want, nu Poetin dreigt met nucleaire wapens is de oorlog in Oekraïne véél meer dan een regionale oorlog, waarschuwt Jurkonis. "Dan maakt het echt niet uit waar je woont in Europa."

De Russen zijn nu te druk in Oekraïne, maar men denkt wel: als Rusland nu niet wordt gestopt, dan zijn wij over vijf of zeven jaar aan de beurt", aldus Horbach. "Litouwers zijn volop bezig met ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen, die worden met open armen verwelkomd. Er zijn scholen opgericht, er zijn burgerinitiatieven. Er is ongeloofelijke veel steun voor Oekraïne en voor een oorlog tegen de Russen. Er wordt volop gelobbyd voor nog meer militairen. Ook vanuit het westen staat de versterking van de oostflank prominenter op de agenda."

**'Er kan niet genoeg gedaan worden'**

"Estland heeft bijna alles wat ze kunnen missen al geleverd aan Oekraïne", zegt Canel, "maar Estland is alle NAVO-landen aan het overhalen om vooral nog meer te geven. Wat de Esten betreft kan er niet genoeg gedaan worden om Poetin te stoppen. Wat vandaag het probleem is van Oekraïne is straks ons probleem", stelt Canel.

"Het is van existentieel belang dat ook Finland en Zweden op korte termijn toetreden tot de NAVO. Met name omdat dan de hele Baltische Zee wordt omgeven door NAVO-landen. De Esten roepen al dertig jaar dat de Russen niet te vertrouwen zijn en helaas hebben ze gelijk gekregen."

### **Ontwikkelingen in Prienai in 2022.**

Uiteraard is in het bij ons zo bekende stadje de stemming bedrukt.

Het Ziburys Gimnazija heeft een klaslokaal ingericht als voorlopige woning voor een gezin uit Oekraïne. Ook in het Hostel van de studenten zijn Oekraïners gehuisvest in de leegstaande kamers op de begane grond. Jurate schreef hierover:

"Er wonen daar nu 9 Oekraïense volwassenen, en 12 kinderen van 2 tot 13 jaar. Plus nog 8 schoolkinderen. Zij wonen in 5 kamers, met gebruik van de keuken. Het zijn allemaal goede en nette mensen. Ze zijn onze Stichting dankbaar dat ze nu zo goed kunnen worden opgevangen".

Omdat er in Prienai nauwelijks meer industrie is heerst er achter veel voordeuren stille armoede.

**Ontwikkelingen rond onze Stichting in 2022.**

Wij hebben alleen nog een Studenten-project voor ex-studenten van Ziburys, die wat extra steun nodig hebben voor hun vervolg-opleiding. Onze medewerker Martin Broeders heeft dit jaar een extra transport naar Litouwen kunnen regelen.

**Financiën van onze Stichting in 2022.**

Het financieel beleid van onze Stichting staat op één belangrijke pijler: nooit meer uitgeven dan wat je aan inkomsten hebt. Wem lenen niet en maken geen schulden. Die doelstelling is ook in 2022 weer gehaald.

Nu er geen grote projecten meer zijn nemen de initiatief-nemers van onze Stichting, Fons en Marjolijn Joosten, de nog lopende zaken voor hun rekening. Zij doen dat middels hun eigen ING-bankrekening. Een en ander wordt jaarlijks keurig genoteerd in het Giftenboek.

**Vooruitzichten en Begroting 2023.**

Er zijn voor 2023 geen bijzondere activiteiten gepland.

Wijk en Aalburg, Februari 2023.  
H.J.Ronner, secretaris.